

„עין“ נפל ליד ביר עסלוג' בכ"א בכסלו תש"ט ונטמן בבריבים.
נפל כקצין בגודן 152. שמו חרות בין משהורי הנגב ביד לזכרון
ביר עסלוג'.

*

דוד ואני הנו בני גיל אחד, אך תמיד ראיתי בו מדריך
ומחנך. בן אחת עשרה הייתה התיי בבואי הארץ. ודוד היה כבר וותיק.

מטל דוד

הוא הקדימני במספר חדשניים, הובילני והדרכני כבן-בית במגרשי המשחקים, בחברות נוער שהוא כבר נקלט בהן והשפה העברית שגורה בפיו. בבית הספר למדנו יחד וכמוון שגם כאן הייתה זוק להדרכתו ולעצתו. עברו ימים, החלו שנים, התברגנו. הופתוי לראות בו האח המבוגר. בינו לבין גילה לי דוד את הסוד הגדול של חייו: הוא נמנה עם אנשי הגנה. בזאת נתן גם לי את הדחיפה לבוא בסודם. בכך היה זה בעיני כדרך הטבע, כשהופעתו בחנייך בקורס לקצינים בשנת 1948, בתום עשרה ימי קרבות ומצאתי את דוד בין המדריכים. לא מקרה היה זה, שהוא הדריך את מחלكتו במקצועות חיווניים, כגון: טופוגרפיה וצלומי אויר שבhem התמחה ביותר. פגישה זו בקורס, אחראי פרידה של כמה שנים, כאילו חידשה את ידידותנו. כל כך הרבה היה לנו לשוחח איש עם רעה על העבר ותוצאותיו. ואכן נפתחו הלבבות ודובבו הפיות. לעולם לא אשכח את היום.

היה זה קרוב לסיום הקורס, עת באoir כבר רחפה המתחות של התחדשות הקרבות, שבו בא אליו דוד לשיחת. לא אשכח את הכנות ואת עומק הרגש שאפפו את דבריו. דוד הסביר לי, כי קשה לו להמשיך בהדרכה, בזמן שאחרים הופכים את תורה „קדום לחפור בו“ בשדה הקרב. ובתום המלחמה מה יוכל לספר לבנו הרך? אמנם כבר היו אז מאחוריו הקרבות שנתנה בהם בדרך בראשית המאבק, אך באלה לא תמה מלאכתו. רוצה הוא להמשיך במלחמה כמפקד פלוגה ובבואה ימי מרוגע יוכל לספר לבנו את חוותתו. הרגשתי בזוה שהצדק עמו. אך לא פילתי שזו היא שיחתו الأخيرة.

דוד יצא לקרב כמפקד פלוגה במבצע „עין“ המפואר לשחרור הנגב ולגירוש הפלוש המצרי מן הארץ. מבצע זה לא חזר ואף לא זכה בספר לבנו, אך ברי לי שבנו ידע את אשר פעל אביו ויתגאה בו. התורה שהקנה למאות נשאה פרי ותוסיף לשאת פרי. רבים ינצרכות לעת הצורך.

חברו ותלמידיו:
צבי ניימן, סרו

דוד — מפקד המלחקה הדתית

משכירה „ישיבת הדרום“ מפרדס-חנה לרחובות, המשיכו התלמידים בפעולתם בהגנה במסגרת הHIGH ברחוות. וכשנתי ארגנו כיתות דתיות, נתמנה דוד כמפקד מחלקת דתית. בתנאי המהתרת של אותה תקופה, כמעט שלא נפגשו האנשים עם דוד. הם הכירו את המ. ב. ובהזהמנויות מיוחדות נפגשו אף עם המ"ט והמ"פ. ברכ, לכותב הטורים האלה, שהיה מקשר בין היישוב ובין מטה הפלוגה, היו יותר קשרים עם דוד מאשר הזמן אף התפתחו לידידות כנה.

דוד ראה את עצמו חיליל ומנקודות ראות זו פעל. אולם לא

מטל (פלד) דוד

תרפ"ד (1924) — תש"ט (1949)

בשנת 1933 עלה לארץ עם הוריו ושתי אחיו. למד תחילה בבית הספר העממי „תחכמוני“ בת"א ואחר כך בגמנסיה מורהה. לבו נמשך בעיקר לימודי טכניים. חבר בארגון „בני עקיבא“ ואחר כך מן הראשונים באגודה הספורטיבי הדתי „אליזור“. בן 13, עוד בהיותו בבית-הספר, נכנס לשורות ההגנה ונשאר נאמן לה עד יומו האחרון. ציינה אותו הפשטות וה נכונות למלא כל תפקיד, בלי להביע בחשבונו את הסכנה הכרוכת בו. בימי „אליזור“ הראשונים, התמסר ל„משמרות אליזור“ שהיוו חלק מן הגנה ועסק בכל שטח פועלותיה.

אחרי סיומו שבע מחלקות גמנסיה, עברו הוריו מתל אביב לרחובות. הייתה זאת השנה השנייה למלחמת העולם. לימודי בית הספר נפסקו, מאוז לבו נמשך לקיבוץ ושמירא. הוא יצא להכשרה בקבוצת יבנה של הפועל המזרחי. ביום — פועל חקלאי, בלילה — שומר שדות. אחרי זמן מה נקרא לתפקיד הדרכה אחרים ב„אליזור“ והתענין התענינות יתרה בתורת הנשק ובתורת הלוחמה המודרנית. בחברות וספרים אסורים, שיקע את עצמו ונעשה בקי גדול בסוגי נשק ובתורת הקרב. אותו זמן נכנס לנוטרות כשליח הגנה ועבד במפקדת נפת הדרום. בינו לבין השתף בקורסים רבים במקומות שונים בארץ ובhem רכש לעצמו מומחיות מיוחדת בטופוגרפיה והפ"ד אחד המדריכים המוכשרים והטובים במקצוע זה בשורות הגנה. מקצוע זה כבש אותו כולה. הגה הרבה ימים ולילות על תרשימים ומפות וצלומים. הגיע לדרגת מ"מ וערך מסעות ומטוחים הליכותיו. תפקידים אחרים הוטלו עליו במפקדת נפת הדרום והוא מילא אותם באמונה ובכשרונו. לא פעם נחלץ בזריזות מעניין המשטרה הבריטית שהגירה את פועלותיה בימים ההם.

בשנת 1945 נשא אשה וכשנה אחרי זה נולד להם בן אחד. עוד לפני החלטת עצרת אום על החלוקה, עוד בטרם הייתהzeit צה"ל, התמסר כולם למלחמות השחרור בדרום וכמעטليل היה לילה היה יוצא לפעולות. הוא סיפר עלייה רק לאחר מעשה, בטוב לב ובפשטות טبيعית. עם הכרזת המדינה והקמת הצבא העברי לגליל וכמפקד פלוגה השתף בקרבות משמר הירדן.

בחפוגה הראשונה הועבר להדרכה בטופוגרפיה בקורסים לקצינים בכל החילות (תו"חנים וכו') ועבד בשירות מפות ותרשיים. בזמן החדש הקרבות דרש להעבירו ליחידה קרבית. חדש ימים נמשכה השתדרותו והוא הועבר לנג"ב כמפקד בגה"ל. מבצע

הרי ייחדים מתנדבים להגנה, כהרי מוסד תורני השואף לשמר על צביונו ורוחו המיוודאים, היה איפוא הכרח בהתאם את זמנו והפעולות ימי היציאה לאימוניים ואת שעותיהם. בסוגיה זו היו עלולים לפרוץ חוכמים לעתים קרובות. אולם בהבנה וברצון הדדי התגברו תמיד על הקשיים.

דוד נתהפך בבית דתי והיה רוי מסורת של תורה ויראת שמיים. והנה נפגש במעגל העבודה בצוור שלם, המיצג אורחות חיים בניגוד לדרכו ולהינוכו. ואף על פי כן לא הגיעו הדברים לידי ויכוחים ופולמוס. הוא קיבל את הדברים כעובדת ונקודה זו הייתה תמיד מחוץ לתחום הויכוחים וחשיפת הנגעים.

זכורה לי שהה קטרה בינו בחצר בית הכנסת הגדול ברחוות. הוא בא להודיע על מועד היציאה לקורסים. אגב שההה על מלחמה ותפקיד המפקה, סיכם בפנוי את דעתו: «אני הולך להילחם, אני מוכן גם ליפול במלחמה ובלבד שבני לא ידע מלחמה מהי». גם אז, וגם משיחות אחרות, חשתי עד כמה הוא חי את החיים עקובי הדם של דורנו. הוא ידע רק אחת: מערבולת דמים מן הדין שיוושם לה קץ, ואפילו במחיר רבים וטובים.

ומשנתן את חייו, זכרו חי בלב כל מכניו ודבריו מההדים באזוניהם כבאים יציאתם מפיו. רק שאלה מכרסמת את הלב: הידע העם לשמר על צואתם הבלתי כתובה של חיליו האלמוניים? ובנו של דוד, יחד עם בנייהם של אותם החילים, הייצו לחיה יצירה בשלום ללא סערות ומלחמות? ...

(מתוך "לאורט", חוברת לזכר בני משפחתם של עובדי קופת-חולים, שנפלו במלחמה השחרור, תל-אביב, תש"ט).

מ. חובב